Csütörtök, augusztus 21 1890. Egyes szám ára 5 kr. XI. evfolyam. 68-ik szám.

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnő házában, hová a kéziratok cimzendők.

Hirdetéseket
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

A jövő iparosai.

Szentes, 1890. augusztus 21.

Mikor e sorok megjelennek, már megnyilt a szentesi iparos ifjak képző- és segélyegyletének 10 éves fennállása ünnepére rendezett munkakiállitás, elhangzott az ünnepi megnyitó beszéd, a biráló bizottság befejezte működését, sőt már a látogató közönség is javarészt megtekintette a munka ifjainak törekvéséről, előmeneteléről tanúskodó kézműveket s igy valamennyire elült már a lelkesedés heve is, mely az ily kiállitások rendezését kisérni szokta.

Örülünk, hogy igy van, örülünk, hogy cikkünk megjelenése már, hogy úgy mondjuk, ünnep utánra esik, mert igy talán elfogulatlanabb elbirálásban fog részesülni az érdekeltek részéről amit elmondandók vagyunk, s aminek elmondásától különben sem riaszthatna bennünket vissza semmi tekintet, még az sem, ha félreismertetünk, mert megvagyunk győződve arról, hogy helyi iparunknak és ezzel úgy az önálló iparosoknak valamint az iparossegédeknek is nem émelygős dicshimnusokkal, hanem azzal tesszük a legjobb szolgálatot, ha nézetünket, tapasztalatainkat elfogulatlanul, leplezetlenül mondjuk el a már megnyilt kiállitásról.

Hogy mindjárt elől kezdjük: ez a kiállitás, kicsinyben, a leghivebb képe városunknak.

Ahogy itt a közöny öl meg minden jobb törekvést, úgy nyilvánult ez a közöny iparos ifjaink tulnyomó részénél is.

Több mint kétszáz iparos ifjú közül alig 80-ban volt annyi ambició, hogy keze munkájával e kiállitásban részt vegyen és e nyolcvan közül is a tulnyomó részt bizonyára nem az ambició sarkalta, amint ezt az általuk kiállitott tárgyak szomorúan igazolják.

Ehez képest aztán a kiállitás — *számbelileg* — vajmi fogyatékos. Az oly számos iparos által üzött asztalosipar például 3 darabbal van képviselve, az esztergályosipar egygyel sem, a kosárfonóipar *egy kiállitótól* 3 drbbal; a késes ipar szintén egy kiállitóval szerepel és igy tovább a szijgyártó, kárpitos, kovács és lakatos ipar, mintha mindez iparágak nálunk alig egy-egy műhelylyel volnának képviselve és ez az egy műhely is csak nyomorúságosan tengődnék, de zöld ágra vergődni képtelen volna.

Csupán a bőr- és szabóiparososztály az, mely nevesebb számban van képviselve, aminthogy különben is mindenkor azt tapasztaljuk, hogy e két iparűző osztály bir legtöbb érzékkel az iparosok igaz érdekei iránt.

Valóban rosszul esik, ezt igy leplezetlenül megirnunk s ha a kiállitás meddő voltát tekintjük, szinte kétségbe kell esnünk a jövő iparosaink sorsa fölött.

Mert végre is sajátságos, elszomorító jelenség az, hogy az iparos ifjúság, azok, kik hivatva vannak a kisipar legközelebb jövő nemzedékét képviselni, oly kevés érzékkel birnak saját anyagi és erkölcsi javuk iránt. Hiszen ha már ambició nem sarkallja őket egy ily kiállitásban való részvételre: azt anyagi érdekük diktálhatná nekik, mert felgondolhatnák, hogy helyváltoztatásnál gyorsabban fog mindenkor uj állomáshoz jutni és mindenesetre jobb fizetésben is részesül az olyan segéd, ki egy munkakiállitásban résztvevén, magának valamelyes elismerő okmányt szerzett, mint az, aki képességét munkakönyvén kivül mivel sem képes igazolni.

Kutatva az okokat, melyek különben e kiállitás meddő voltát sokban elősegitették, a már emlitett általános közönyön kivül hibáztatnunk kell a mestereket, az önálló iparosokat is, mert nekik kötelességük lett vala, ifjú munkásaikat fokozott tevékenységre sarkalni, ambiciójukat felkelteni és még a rendes napi munkaidő keretében is időt engedni arra, hogy a kiállitásra kellőképen készüljenek.

De oka a meddőségnek az idő rövidsége is. Az iparossegéd nem szabad ura a maga idejének. Kötelezettségei vannak munkaadója iránt s igy jóformán csak estéit áldozhatja arra, hogy egy ily kiállitásra elkészülhessen. Ha munkaadója a kötelezett munkaidőn belől ad is neki időt, az nem lehet annyi, hogy — saját szabad idejével együtt bár — kifussa a kiállitásra szánt kézműveknek gondos elkészitését akkor, mikor alig két hónap fekszik a kezdeményezés és megvalósulás közt.

Mindezek oly enyhitő körülmények, melyek iparos-ifjaink tulnyomó részének tartózkodását ha nem indokolják is teljesen, de mindenesetre nagyban kimentik.

S épp ezért, amidőn fentebb elmondtuk rosszaló nézetünkét — az enyhitő körülmények tekintetbevételével lehetetlen elismerésünket megvonnunk a kiállitóktól, kik e rövid idő alatt is egyes olyan kézműveket állitottak ki, melyek bármely nagy és nevesebb kiállitáson is méltán foglalhatnának helyet.

Az a kevés, ami ki van állitva, iparunk fejlettségére, kézműves ifjúságunk izlésének tökélyesbülésére és a kiállitók ügyességén kivül szorgalmukra vall, ami viszont azt igazolja, hogy józan életmódot folytatnak és üres idejüket kész örömmel áldozzák, köresmai dorbézolás helyett az erkölcsnemesitő szorgalmi munkának.

Igy, ahogy ez a kiállitás létrejött, ha nem is nyujtja teljes képét iparos ifjúságunk munkaképességének, de mindenesetre örvendetes jelensége az előretörekvésnek, a tökélyesbülés után való nemes vágyakozásnak s a kivitelt vagy részvétlenséget illető gáncs mellett lehetetlen elzárkóznunk az elismeréstől, lehetetlen örömmel nem üdvözölnünk a résztvevőket, de főleg a rendezést kezdeményező elnököt, ki ily rövid idő alatt is megmutatta, hogy törhetlen akarattal sokat keresztül lehet vinni.

Az út ezzel meg van törve.

Egy kicsiny mustármag csupán e kiállitás, egy kis éllesztő kovász, de amelyből a jövendőben iparunkra bő áldás hárulhat, ha maguk iparosaink nem lankadnak el, nem fáradnak bele, hogy ez a kis elhintett mag terebélyes, enyhetadó árnyékos fává izmosodjék s az a kis kovász erjedésben maradjon, mind magasabb-magasabbra dagasztván az általánosabb érdeklődést úgy az önálló iparosok, mint az iparosifjúság kebelében.

Mint ilyent, mint az első szerény lépést a tökélyesbülés, a nagyobb, nevesebb alkotások felé, örömmel üdvözöljük a bátor úttörőket és melegen ajánljuk a kiállitás megtekintését nemcsak a nagyközönségnek, hanem főleg az iparos ifjak azon részének, kik kézimunkájukat be nem mutatták.

A közönség csak kötelességét teljesiti, ha a kiállitás látogatásával annak erkölcsi és anyagi sikerét biztositja és elismerésével adóz az úttörőknek, az ifjúság megnevezett része meg talán tettre buzdul a jövőben a jó példán.

Pedig nálunk minderre fölöttébb nagy szükség van.

— Iparos ifjak munkakiállitása

A szentesi iparos ifjak képző- és segélyző egyletének 10 éves fennállása ünnepélyére rendezett munkakiállitás f. hó 20-án d. e. 10 órakor nyittatott meg ünnepélyesen, nagy számú érdeklődő és ünneplő közönség részvéte mellett.

Valóban, a szentesi iparos ifjúság szebben és magához méltóbban, a legelső magyar király, Szent István névünnepét nem ülhette volna meg, mint a hogy azt jelen alkalommal tette, kiállitván a nagy publikum gyönyörködtetésére iparában való előhaladásának kézzel fogható bizonyitékát s kilépvén a verseny küzdterére, hogy elnyerhesse az első pályabért.

A kiállításról és az ott látható tár gyakról lapunk más helyén emlékezvén, itt csak a megnyitási ünnepélyről szólunk, melynek lefolyása a következő volt:

Az ugynevezett csizmadia céhház nemzetiszin lobogóval ékesített épületében — hol az iparos ifjúság képző és segélyző egylete az ipartestülettel együttesen birja hivatalos helyiségeit — 10 órára jelentékeny számban gyülekeztek össze segédek és mesterek, honnan az egyleti zászló alatt, az ipartestületi elnök: Dr. *Mátéffy* Ferencz és az iparos ifjak egyletének alelnöke: *Rácz* Zsigmond vezetése s a helybeli első magyar zenekar kisérete mellett vonult ki a kiállitás szinhelyére, a túl a kurcai volt gymnásiumi épülethez.

Már akkor ott várakozott a menetre a városi tanács *Sarkady* Mihály polgármesterrel együtt, *Stammer* Sándor alispán és a helybeli pénzintézetek igazgatói, a nagy számu közönséggel együtt.

A felvonuló menet megérkezte és elhelyezkedése után az iparos ifjúsági dal egylet a „Hymnusz" két versszakát énekelte el, melynek bevégeztével a kiállitási elnök: tiszteletes *Petrovics* Soma helyettesitésében (kinek a kiállitás megnyitását megelőző napon kellett ipa, főtisztelendő és méltóságos dr. Szeberényi Gusztáv bányakerületi evang. püspök elhalálozása miatt rögtönösen elutaznia) Dr. *Mátéffy* Ferenc ipartest. elnök olvasta fel a kiállitást megnyitó hatásteljes beszédet.

Ezután kezdetét vette a három nagy helyiségben elrendezett tárgyak megtekintése, mely az érdeklődők által a f. hó 21., 22., 23. és 24. napjain a délelőtti órákban megtekinthető.

Ujdonságok.

Szentes, 1890. augusztus 21.

Ünnep napok. Alig van az évnek olyan hónapja, amelyben oly sok és nevezetes, mondhatnók nemzeti ünnepnapja torlódnék össze a magyarnak, mint augusztus, a most folyó hónap. Ekkor esik király ő felsége, a legalkotmányosabb fejedelmünk születésnapja, ekkor a honalkotó első királyunk, szent *István* napja és ekkor a magyar szabadságharc legkimagaslóbb alakjának, a számüzetés keserű kenyerét evő *Kossuth* Lajosnak névünnepe, mindannyi szent nap a magyarnak, melyet évente — valláskülönbség nélkül — kegyelettel ünnepel.

Hódoló alattvalói hűséggel, szivünkben rajongó szeretettel ültük meg a f. hó 18 án ez ünnepek elsejét, király ő felsége 60 ik születésnapját. A helybeli róm kath. templomban és az izraeliták imaházában e napon hálaadó istenitisztelet volt. Az előbbi helyen az ünnepi miset fényes papi segédlettel, főtisztelendő *Ulár* István esperes-plebános celebrálta s a templomban a hivatalok mind testülletileg jelentek meg. A megyei tisztikar élén *Stammer* Sándor alispánnal, a városi tisztikar *Sarkady Nagy* Mihály polgármester vezetése alatt, a kir. adóhivatal, a kir járásbiróság stb. mind megjelentek az ünnepi istenitiszteleten, mely a legszeretettebb fejedelem születésnapi évfordulójának volt szentelve Az izr, imaházban pedig dr. *Klein* Jakab rabbi tartott emelkedett szellemű ünnepi beszédet.

Szent István napját tegnap ünnepeltük. Nagyban emelte ez ünnepnap jelentőségét az, hogy ekkor nyilt meg az iparos ifjúság munkakiállitása mely megnyitásról lapunk más helyén, külön emlékezünk meg. De ünnepe e nap egyébként is minden magyarnak, mert hiszen szent István nemcsak első királyunk, de alkotmányunk sarkköveinek lerakója is volt és e sarkkövek oly szilárdak, hogy ezeken épült fel egész alkotmányunk, melynek nagyszerűségét misem jellemzi jobban, mint az, hogy egy ezredév viharaival is dicsőségesen megküzdött.

Harmadik ünnepünk e hónapban, mely már szintén nemzeti ünneppé válik, 25 én lesz *Kossuth* Lajos nevenapján és előrelátható, hogy ezt az ünnepnapot is párt és osztálykülömbség nélkül fogjuk megünnepelni. Hiszen *Kossuth* Lajos nagy alakja nem lehet egy párt kizárólagos tulajdona és az e névhez fűződő dicsőséges és szomorú események kell hogy lelkesitsenek minden magyar keblet, mely a nemzet szabadságára féltékeny.

— **A bányakerületi ág. evang hitfele kezetüek gyásza.** Mély gyász borult a bányakerületi ágost. evang. hivekre azon, csaknem pótolhatatlan veszteséggel, mely a kerületet kitünő püspöke, dr. *Szeberényi* Gusztáv f. hó 13-án bekövetkezett elhalálozásával érte. Dr. *Szeberényi* Gusztáv egyike volt azon hazafias érzesű, fenkölt gondolkozású főpapoknak, kik nemcsak hiveik szeretetet és ragaszkodását birják osztatlanul, hanem kiknek működése áldás az egész hazára, mert egész életük a kötelesség hű teljesitésében, a hazafias erények gyakorlásában telik el és a bányakerület meltán gyászolja benne a jók legjobbikát. A boldogultban, ki legutóbb tagja volt a törendiháznak is, a helybeli ágost. evang. egyház kitünő lelkesze, Petrovics Soma apóst gyászolja s e gyász, valamint azon körülmény, hogy a haldokló egyházfő betegágyához sietett, gatolta meg őt abban is, hogy személyesen nyissa meg az iparos ifjak munkakiállitását. Az elhunyt egyházmagy 74 évet élt és temetése a f. hó 21 én lesz Békés-Csabán. Legyen könnyü a hant az elhunyt testére fölött és áldás emlékezetén.

— **Megyebeli állapotok.** A „Mindszent Szegvár és Vidéke" és ennek nyomán a „Szentesi Lap", mely különben az ily alkalmakat mindenkor kéz örömmel ragadja meg, „Csanyi különleges állapotok" liret hozza, elmondván e birben, milyen önkénnyel járt el Csanyon, az országgyülési képviselőválasztók nevjegyzékének összeállitásánál a központi választmány által megválasztott összeiró küldöttség. E szerint 50—60 oly egyent vettek fel a névsorba akik adójukat be nem fizetven, felvenendők nem lettek volna: viszont ternészetesen sokat szándékosan kihagytak, akit jog szerint fel kellett volna venniök. Persze az összeirás politikai pártszempontból történt és az egész nagy jogserelemnek az alispán az oka. Hát bizony jogosan szól a hir különleges állapotokról, mert vármegyeikben csakugyan különlegesek az állapotok, ahogy ez a peida is igazolja. Ime, elő áll egy névtelen hős, egy advokátusz diabóli, aki a helyett, hogy valami volt jogserelemnek törvényes uton kivánna jogorvoslást keresni és az általa törvénytelennek tartott összeirás ellen fölelhezessel éine, neki ereszt egy hős honfiebel diktalta hirlapi cikkelyeseket, amelyben magát ja mások fogadatlan prókatorává veti fel. Hiszen ha P. G. úron jogserelem lett elkovetve Csanyon, hát P. G. úr maga is fölelhezhet, de a névtelen fiskusnak is törvényadta joga, hogy bárkinek törvénytelen felvételét a lajstromba megfölelhezze. Hanem irni róla és azt mondani rettenetes naivitás-sal, hogy nem tudja: megfölelhezték-e az általa felsorolt sérelmeket hát ez csakugyan különleges megyei állapot, melyet még különlegesebbe tesz a „Szentesi Lap" azzal, hogy a cikkelyecskeben felhozottakat az alispánnak rójja fel bünül, holott neki, mint nagy törvényismerőnek és minden administracionalis teendők fő-fő minden egyebének tudnia kellene, hogy ez az egész dolog csak annyiban és akkor tartozik az alispánhoz, ha majd ez az összeirás, felszólalás folytán a központi válasz mány elé kerül.

— **Ellenőrzési szemle.** A cs. és kir. 101. számú hadkiegészitő kerületi parancsnokság, az alispán által is elfogadott tervezet szerint Mindszenten október 10. és 11-én, Szentesen pedig ugyanazon hó 13., 14. és 15. napjain fogja megejtetni a közös hadsereghez tartozó tartalékos, póttartalékos és szabadságolt katonákkal az ellenőrzési szemlét. — Az utóellenőrzési szemle Békés-Csabán a folyó évi november 20 án tartatik meg.

— **Értesités.** Lapunk felelős szerkesztője Dr. *Mátéffy* Ferenc, fürdőzéséből a f. hó 15 én haza érkezvén, e naptól fogva a lap felelős szerkesztését ujból átvette.

— **Püspöki körút a megyében.** Schuszter Konstantin váci püspök csongrádmegyei bérmaütja — a püspöki irodából nyert értesülésünk szerint — következőleg lett megállapitva: A püspök szeptember 3 án délután ér kocsin Csongrádra: itt szept. 4 en megkezdi a bérmálást s egyházi szemlét tart, 5 en megvizsgálja az iskolákat; 6 án ujra bérmál s meg az nap át jön Szentesre, ahol vizitaciót tart; 7 en bérmál s vizsgálatot tart; 8-án megszemléli a szentesi iskolákat; 9-én ujra bérmál s meg az nap Mágocsra megy, ahol egyházi vizsgálatot tart; 10 en Mágocson bérmál s délután Derekegyházára megy át, ahol szemlét tart az egyházban. 11 en Derekegyházán bérmál, délután átmegy Szegvárra, ahol aznap egyházi szemlét, 12-en pedig bérmálást is tart, 13 án befejezi a bérmálást Szegvárón s átmegy Mindszentre, ahol még az nap egyházi szemlét, 14 en azonfelül bérmálást is tart, melyet itt 15-én fejez be s ugyanazon napon átmegy H. M Vásárhelyre, ahol ugyanakkor egyházi szemlét tart. Vásárhelyett 16 án kezdi s 17-én fejezi be a püspök a bérmálást s aztán még aznap visszatér Váczra,

— **Kitüntetett kiállitók.** *A „Szentesi iparos ifjak segélyző és segélyző egylete"* által rendezett s tegnap ünnepélyesen megnyitott munkakiállitás tárgyait a biráló bizottság f. hó 19-én délelőtt megbirálta, a végrehajtó bizottság pedig ugyanaz nap délután a jutalomdijak mikénti felosztásra szánt intézkedett a hozzá beterjesztett birálat alapján. E birálat eredményét a következőkben közöljük. A kitüntetett 51 kiállitó csemesak *első rendü diszokmányt*, hanem kitünő dijakat is nyertek: 1. *Hollósy János* nyomdász segéd a „Szentes es Vidéke" könyvkötődijában; 2. *Hegedüs János* bodrász ösz. Kátai Agostonnénál 2 drb ezüst frtot; 3. *Sarkadi Nagy Gergely* bognár segéd Szegedi Jánosnál 2 drb ezüst frtot; 4. *Molnár Sándor* lakatos segéd Molnár Sándorné a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 5. *Welsz Sándor* nyomdász segéd Goldstein Mórnál; 6. *Csenki Lajos* lakatos segéd Vass Béláné 2 drb ezüst frtot; 7. *Danesó László* csizmadia segéd Juhász Sándornál 2 drb ezüst frtot; 8. *Pedk József* asztalos segéd Sebesi Józsefnél 2 drb ezüst frtot; 9. *Kiss Sándor* ötvös segéd Kolpaszky Lajosnál 2 drb ezüst frtot; 10. *Herinter Kálmán* kalapos segéd Ittzvedt Sándornál 2 drb ezüst frtot; 11. *Nagy Ferencz* cipész segéd Horváth Rudolfnál a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 12. *Tokácsli János* kötélés segéd özv. Tokácsli Györgynénél 2 drb ezüst frtot; 13. *Papp Bálint* csizmadia segéd Juhász Sándornál 2 drb ezüst frtot 14. *Spitzer Péter* cipész segéd Bajcer Lajosnál 2 drb ezüst frtot; 15. *Torok József* szabó segéd Kotvics Lajosnál a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 16. *Szollát Imre* cipész segéd Simon Eduárdnál 2 drb ezüst frtot és 1 drb huszast; 17. *Somodi Ferencz* cipész segéd Tóth Denesnél 1 drb ezüst frtot; 18. *Sipos Lajos* szijgyártó segéd Kacsó Ferenczné a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 19. *Torok Sándor* csizmadia segéd Zsoldos Ferenczné 2 drb ezüst frtot és 1 drb huszast; 20. *Kovács György* szabó segéd Kadar Imrénél 2 drb ezüst frtot; 21. *Füsti Molnár Ferencz* csizmadia segéd Füsti Molnár Ferenczné a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 22. *Musa Lajos* cipész segéd Lévai Lajosnal 2 drb ezüst frtot; 23. *Szathmári Pál* asztalos segéd Szathmári Pálnál a „Szentesi hölgyek" diját, 1 drb aranyat; 24. *Gerecz Lajos* cipész segéd Varga Benjaminnál 2 drb ezüst frtot; *Németh Zsigmond* szabó segéd Pető Lászlónál 2 drb ezüst frtot; 26. *Csuray Lajos* kalapos segéd Csucy Mihálynál 2 drb ezüst frtot; 27. *Vajda Bálint* kádár segéd Berceli Dánielnél 2 drb ezüst frtot; 28. *Kanász Nagy*

Mihály szabó segéd 2 drb ezüst frtot; 29. *Bazsó Lajos* bognár segéd Dóczi Lajosnál a „Szentesi takarékpénztár“ díját, 5 drb ezüst frtot; 30. *Kölber Ferencz* kárpitos segéd Kölber Mihálynál 2 drb ezüst frtot; 31. *Fehér József* ács segéd Varga Sándornál a „Szentes Vidéki takarékpénztár“ díját, 1 drb 10 frantos aranyat. — *Másodrendű díszokmányt* és 1—1 drb ezüst frtot a következő 27 kiállító nyert: *Szabó Gyula* cipész segéd Szabó Istvánnál, 2. *Kovács József* tázekas segéd atyjánál, 3 *Fodor Imre* szabó segéd Solti Ferencnél, 4. *Musa Sándor* csizmadia segéd Soós Ferencnél, 5 *Tauber János* csizmadia segéd Kálmán Benjaminnál, 6. *Bakos László* szabó segéd Molnay Bálintnál, 7. *Virág Lajos* kosárfonó segéd Szabó Józsefnél, 8. *Bajkai Ildikó* késes segéd Bajkai Bálintnál, 9. *Dunaháti József* szabó segéd Sulcz Kálmánnál, 10. *Biró Endre* szabó segéd Sulcz Kálmánnál, 11. *Molnár Zsigmond* szabó segéd Sulcz Kálmánnál, 12. *Herczeg Imre* cipész segéd Mód a Jánosnál, 13. *Kiss Lajos* csizmadia segéd Kiss Sándornál, 14. *Juhász Mihály* csizmadia segéd id. Juhász Mihálynál, 15. *Kocsmáros Imre* cipész segéd Fenyvesi Istvánnál, 16. *Kiss Sándor* csizmadia segéd Kiss Sándornál, 17. *Rezway József* szabó segéd, 18. *Könyves Zsigmond* cipész segéd Mátéffy Antalnál, 19. *Fehér Pál* cipész segéd Mátéffy Antalnál, 20. *Török József* cipész segéd, 21. *Hajdu János* kovács segéd Hajdu Jánosnál, 22. *Molnár Zsigmond* szabó segéd Sulcz Kálmánnál, 23. *Berényi Gergely* cipész segéd Varga Benjaminnál, 24. *Babos Imre* kádár segéd Bercsi Károlynál, 25. *Czirbus Imre* bognár segéd Szőke Istvánnál, 26. *Kratochvil János* fodrász segéd özv. Kátai Agostonnénál, 27. *Kutos Lajos* szabó segéd Pető Lászlónál. — *Harmadrendű okmányt* a következő 9 kiállító nyert: 1. *Takaró Pál* csizmadia segéd Kiss Sándornál, 2 *Papp Sándor* csizmadia segéd Papp Sándornál, 3 *Beer Lőrincz* szabó segéd Cukermann Bernatnál, 4. *Pető Antal* szabó segéd Molnay Bálintnál, 5. *Vass Imre* csizmadia segéd Varga Mihálynál, 6. *Hanka György* csizmadia segéd Kovács Ferencznél, 7. *Gerecz János* csizmadia segéd Gerecz Jánosnál, 8 *Gulyás Sándor* cipész segéd Mátéffy Antalnál, 9. *Vass Ferencz* szabó segéd özv. Kun-fi Horváth Lajosnénál. — A többi kiállítók, kik nem részesültek kitüntetésben, egyszerű nyilatkozatot kapnak arról, hogy a kiállításban részt vettek. Ezek száma 11. Kiállító volt összesen 78.

— **Szabadságon.** Járásbíróságunk kitűnő főnöke, *Gaál Sándor* kir. járásbíró, a f. hó 24 én kezdi meg 4 hétre terjedő ez évi szabadságidejét. Távolléte alatt a biróság vezetését *Temesváry Antal* a biró veszi át.

— **Bemenekedt fölebbezés.** Nagyban erőskodott *Sima Ferenc* megyebizottsági tag a mult hó 31-iki vármegyei közgyűlésen, hogy igy — meg amúgy — majd kapacitálja ő azt a vármegyei alispán által felrevezetett belügyminisztert a központi választmányi tagok megválasztása ügyében, mert hogy itt valami hirtelen jogtalanság történt az első választás megsemmisítésével — az olyan világos, akár a suviksz. No hát, e nagy dörgedelmek alapján aztán vártak is, hogy lecsap a Jupiter tonanz menykövel valami rettenetes fölebbezés vagy egyenes panasz alakjában. Jupiter azonban, úgy látszik, megjuhodott. A fölebbezés bemenekedt az irodaszlaa fiókjában és a szegény felrevezetett miniszter továbbra is megmarad e sajnálatos mivoltában. Eddig legalább semmi nyoma nincs a fölebbezésnek, de sőt még egyenes panasz sem ment a felrevezetett miniszterhez, ami már abból is nyilvánvaló, mert az csak bizonyos, hogy — hogy egy panaszt kap az a miniszter — bizonyára egy napig sem kesik annak alapos voltáról meggyőződni akkor, mikor ő róla, az ő részedeteséről van szó — s így ez a panasz már reg leérkezett volna a vármegyéhez.

— **Egyleti hír.** A csongrádmegyei gazd. egylet a f. hó 17 én d. e. 10 órakor választmányi ülést tartott a polgármesteri hivatalban, melyben az egylet beleletére, működésére ötöve érdemleges határozatok a lóversenyt rendezésén kívül nem hozattak, hanem az elnökválasztó közgyűlésnek tették feladatává a részletek meghatározását, megvitatását, mely nemsokára egybe fog hivatni. Az ujonnan választott egyleti titkár hivatalos helyiségéül a tu a kurcai iskolaépületeket jelöltetett ki, mely a napokban lesz berendezve és átadva, hol aztán minden, az egyletet érdekló ügyek felvétetni és elintézteini fognak.

— **Lótenyésztési jutalomdijosztás.** A csongrádmegyei lótenyésztés emelésére miniszterileg engedélyezett lótenyésztési jutalomdijosztás, a vármegye által kibocsátott hivatalos hirdetmény szerint, a f. évi szeptember hó 28 án fog Szentesen megejtetni. Ez alkalommal a következő államdijak kerülnek kiosztásra: I. Sikerült szopós csikóval bemutatott anyakancáknak egy 30 ezüst forintos, egy 25, egy 15 és három 10—10 ezüst forintos díj. II. Kitűnő tenyészképességet igérő 3 éves kanca csikóknak egy 20, egy 15 és három 5—5 ezüst forintos díj. Minden tekintetben sikerült mén vagy kanca csikókat, a kitűzött pályadijakból, pályázaton kívül is jutalmazhat a díjosztó bizottság. A versenyben részt vehet minden csongrádmegyei tenyésztő, ki saját hatóságától nyert bizonyitványnyal igazolja, hogy a versenyre vitt csikó anyakancája már az elletés előtt az ő tulajdonában volt. Pénzbeli díjakban csak földmives tenyésztők részesülhetnek, a vagyonosabb vagy magasabb társadalmi osztályhoz tartozó tenyésztők pedig csupán diszoklevelet nyerhetnek.

— **A háládatosság alapitványa.** Szinte regénybe beillő dologgal tartanók ezt az egész históriát, hahogy meggyőződve nem volnánk arról, hogy az élet maga a legkitűnőbb mester a regényesimalaban. *Sipriko* József, a tel. szegénymenházban 21 év óta állandó lakója a f. hó 19 én megjelent a közjegyzőnél, hogy azon menház javára, mely neki, mint munkaképtelen aggnak, 21 éven át otthont és élelmet nyujtott, 1235 frt 32 kros alapitványt tegyen. *1235 frt 32 kr.* egy munkaképtelen agg koldús birtokában, mar magában véve is meseszerűen hangzik s szinte elképzeljük, mily nélkülözések árán sikerülhetett a nemes szivű nyomoréknak szerény kis tőkéjet, melylyel e menházba vonult, kamatok kamataival és a magától megvont, élelmezésére szánt heti pénzzel, e huszonegy éven átily nagyra növelni. Most e megtakaritott pénzt hálás szivvel adja vissza, alapitványként, ugyanazon intézetnek, mely neki otthont adott. Nem dicsérjük e szép cselekedetet. Önmagát a legékesszólóbban dicséri az.

— **Nevezetes tanulmányút.** Lapunk legutóbbi számában hirt adtunk arról, hogy városunk két fötisztviselője *Filó* Tihamér főjegyző és *Tóth* Kálmán adóügyi tanácsnok tanulmányúton járt Vásárhelyen és Szegeden, hogy az ottani városi vagyonkezelést tüzetesen tanulmányozva, szerzendő tapasztalataikat a városi szervezeti szabály módositásánál érvényesitsék. E tanulmányutra vonatkozólag most a *„Szegedi Naplóból“* olvassuk, hogy nevezett fötisztviselőink valóban járták Szegeden és tanulmányaik megtételére *Szabados* János helyettes polgármestertől készségesen kapván engedélyt, *teljes másfél órán át* valóban *tanulmányozták* is Szeged vagyonkezelését s aztán, mint kik dolgaikat jól végezték, egy jó csomó különböző kezelési iratmintával távoztak. No, ez csakugyan derék, nevezetes tanulmányút volt s hozzá alapos is Főleg miután tisztelt hivatalnokaink ezúttal arról győződtek meg, amit mi tanulmányút nélkül is régen megirtunk, hogy t. i. a legjobb és legalkalmasabb vagyonkezelés az, ha a pénzkezelés a könyveléstől elkülönittetik.

— **Dr. Ében Mihály** mágocsi lelkész gyűjtés eszközlésére nyert engedélyt a váci püspöktől az egész egyházmegyére, az alispántól pedig Csongrádvármegye területére, mely gyűjtés eredménye egy, Csongrádvármegye területén felállitani szándékolt árvaház alapitására fog szolgálni.

— **Beküldetett.** A Szegvár felé vezető berki úton, közvetlen a berki szőlők alatt, valami élelmes vállalkozó házat épitett a közlekedő út földjéből, melyet jó darabon kiemelt, hogy vályognak értékesitse. Nem volna ez ellen semmi szavunk sem, ha a kiemelt föld helyén most ember- és állatéletet veszélyeztető mély gödör nem tátongana. Igy azonban, ahogy ez a közveszélyes gödör betöltetlenül ott tátong, bátrak vagyunk ez ázsiai állapotra úgy a városi mérnökség, valamint a rendőrség figyelmét is felhivni, mert úgy véljük, hogy akkor, mikor már valami szerencsétlenség történik e helyen, kissé késön lesz a bajon segiteni.

— **Társasvacsora.** Lajos estéjét a II-ik 48-as kör tagjai a kör helyiségében, Kossuth Lajos nagy hazánkfia tiszteletére bankettel ünneplik meg, melyen nem tagok is szivesen láttatnak. A benketten való részvételre előjegyezni lehet a kör helyiségében kitett aláirási iven. Egy teríték ára 48 kr.

— **Eljegyzés.** Polgári leányiskolánk tanára *Dégay* Kálmán a f. hó 9 én jegyezte el magának Kapuvárott *Landgraf* Ida kisasszonyt, özv. *Landgraf* Tivadarne szeretetreméltó leányát.

— **Turinban** folyó évi szeptember 28-án olasz műépitészeti kiállitás lesz, külön nemzetközi osztályiyal a városok egészségesebbé tételét és kiterjesztését tárgyazó tervek és idevonatkozó rajzok részére, mely kiállitásra Szentes város is meghivatott s mely kiállitásra az idegen kiállitók számára a bejelentési határidő a f. évi szeptember hó 1-ig tűzetett ki.

— **Halálozás** A következő gyászjelentést vettük: *Dr. Kaufmann Józsefné* született Javorcsik Matild mint hitvestárs ugy saját mint gyermeke Ida és ennek férje Pity István, nemkülönben nővére Javorcsik Auguszta s férje Alexovics János, valamint számos rokonai nevében is, fájdalomtól megtört szivvel jelenti a forrón szeretett felejthetetlen férj, a gondos édes atya, ip, sógor, illetve rokon *Dr Kaufmann József* Mindszent községi orvosnak f. hó 17-en éjjel 12 és fél órakor, élete 65 ik, boldog házassága 20 ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.“ A boldogultnak ülttetemei e hó 18 án d u. 3 órakor tétettek a rom. kath. egyház szertartása mellett a mindszenti közsirkertben örök nyugalomra. Béke poraira!

Farbige Seidenstoffe von 60 kr.
bis fl. 7.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot 6. **Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. 3

Irodalom.

Divatlapokkal versenyeznek manapság összes szépirodalmi ujságjaink arcképek, aktualis rajzok és más irodalmi tegyverek segitségével igyekszenek hóditani. A „Magyar Szemle“ ugyszólván az egyedüli kivétel, mely minden egyéb eszközt mellőzve, tisztán csak szépirodalmi és kritikai tartalmának sulyával és gazdagságával kiván hatni. Valóban örvendetes tehát, hogy a magasabb célokért hevülő „Magyar Szemle“ rövid idő alatt oly rendkivül elterjedt az országban Az igaz különben, hogy becses nagyértékü cikkei mellett ád a „Magyar Szemle“ annyi és oly sokféle szórakoztató olvasmányt is, hogy miet érdekfeszitő hetilap szintén kielégitheti a legkényesebb igényeket is. Mutatványszámokat a „Magyar Szemlé“ höl bárkinek örömest küld a lap kiadóhivatala (Budapest VI. ker. uj-utca 14) A legőszintébben ajánljuk e kitűnő lapot olvasóink figyelmébe.

Szinház.

. . . . . Azt mondják a szinház *hites gibiczei*, meg mi is, referensek, hogy *Halmay* direktor ugyancsak kivágta a *skizt*

„*Náni*“ ban, mely bohózatos nedszinmüben ugyancsak *karamboláztak* a szellemtöl sziporkázó ötletek, nem kis mértékben *segit*-ve elö a szinpadon is észlelt jó kedvet az az napi elöadás szép számu közönségének *huszas*-ai.

Hát az bizonyos, hogy mindenki sajnálhatja, aki e darabot *blindbe elpászolta*, s örülhet, ha a direktor a közöhajnak engedve, *elcuhol* valami más darabot s ezt ujra adva, módot nyujt arra, hogy mások is járulhassanak az ö *cukasszá* jához. Lelkére is kötjük mindeneknek, még a *sánták* nak is, hogy ne hagyják kárba *veszni* a direktor buzgalmát, mert már-már kétkedni kezd a közöhajban és kimondta rája az *ultimót*.

Az igaz, hogy a szereplökböl alapos *girigáré* volt *összepakolva*, mert hát bizony sokat változtat a dolgon, ha az *eigenesz* elvész, mikor már repertoár is van rá csinálva. Már pedig itt az az eset áll fenn, mert *Szilágyi* és *Egriné* eltávoztak s igy másokkal kellett öket helyettesiteni. Hanem azért ezek is megálltak helyüket s legkevésbé sem lehet rájuk panaszunk, csak továbbra is igy megállják. Egészen beleillettek a *játszmába*, de különösen *Halmay* direktor, aki váltig erösiti a felesége elött, hogy sohasem szokott kártyázni, pedig hát ez egyszer bizony minden tiltakozása dacára is elárulta, hogy rettenetes nagy *kozák*. Na! Na! csak vigyázat, mert most már nem hisz ám a szeretetreméltó direktorné sem, kivált ha még azt is megsugjuk, hogy hamis játékos s a *girigáré* között nem láttuk a *tökfilkót* sem.

No de nem baj, mert hisz egy cseppet se éreztük meg hiányát. Hanem a lelkére kötjük a direktornak, hogy a 32 levelü bibliának lehetöleg egy levele se hiányozzék.

A *szombaton* elöadott „*Lili*“ pikantériája nem igen vonzott közönséget, sőt talán azt mondhatnók, hogy e darabnak ezen nagyon is ismert föjellemvonása a leányos mamák közül nagyon is sokat visszatartott s igy eshetett azután meg az is, hogy a szoknyába csimpajkodzó férfiközönség egy része is otthon maradt s csaknem üres ház elött kellett a szereplöknek jól felfogott szerepeiket lejátszaniok. Hanem annál élvezetesebb estéje volt ez a jelenvolt kisszámú nézökönségnek, amely végig nézte *Sziklay* (Saint Hypothese) gyönyörü és müvészi alakitását, mely szerepében egy második gyermekkorát élö öreg urat mutatott be, a második gyermekkor minden gyöngéivel, igen jól kiemelve a föbb momentumokat és maszkirozva az ifjúság élveiben egy éjet átdorbézolt gyámoltalan vicomtet. Kitünö volt *Halmayné* Antonin és Amelie szerepében, amely kettös szerepében játékán kivül meg igen ügyes alakitást is mutatott be. Különösen kiemelendök a második felvonásban bemutatott pajzán, ingerkedö feleség és a harmadik felvonásban a megvénült, ájtatos s a politikába elegyedö öreg nö, ki politikai pártszempontból birálja meg unokájának kéröjét s attól megtagadni akarja, midön 30 év után éppen ekkor elöáli a kéró nagybátyja, kiben egykori kedvesére Antoninra ismer, kinek kérelmére, miután ez Amália naplójának tartalmára hivatkozik, mely véletlenül kezébe akadt, Renének odaigéri unokája kezét. Nemkülönben jó volt *Kiss* Pista (Antonin Plinchard) ki szintén igen jól alakitotta az egyszerü trombitásból lett katonatisztet, majd a tábornoki ranggal nyugalomba vonult tisztet, mint elhizott szenátort Különösen jó jelenetei voltak: az első felvonásban a trombita jelenete, midön az ájult leány kezéböl erövel veszi ki az e veszettnek hitt kedves szerszámját. A második felvonásban, midön mint tiszt véletlenül felleli a hajdani szerelmes leányt és az akkor ügyetlensége folytán elvesztett tért szeretetreméltó szemteleséggel igyekszik a férjes nönél visszahódítani. A harmadik felvonásban pedig, midön 30 év után viszont látja a hajdan meghöditott menyecskét. Jól játszottak még *Halmay* (De la Granche), *Nagy* Gyula (Bonpan), *Morvay* (René), *Lénárdné* (Bouzincourtné) és *Veselényi* (Bouzincourt) szerepeikben.

Vasárnap hosszas elökészületek után telt ház elött szinre került „*Náni*“ Follinus pályanyertes népszinmüve. Az elöadás bejgazolta, hogy nem hiába való volt az elökészület, mert valóban a szereplök mindenikén meglátszott, hogy tanulmánya tárgyává tette szerepét s jól átgondolt alakitásban mutatta be nálunk e premiért.

Halmayné a cimszerepben igen helyes, eredeti felfogásról tanuskodó gyönyörü alakitásában excellált és legyözve a sváb dialektus nehezségeit igen sikerülten mutatta be a csinos sváb leányt, azok nemzeti öltönyében. (Ha ugyan *nemzetinek* mondható.) Ez alakban amennyire uj, annyira kedves is volt, valamint uj volt *Halmay* is (Sándor, jogász), kinek gratulálhatunk ez uj szerepkörhöz, melyben egészen otthon érezve magát, egy laikustól alig várható ügyességgel birkózott meg a kártyázók mükifejezéseivel.

Kitünö volt *Sziklay* (Kreuzer Michel) alakitásában, mozdulataiban s a sváb dialektus sikerült utánzásában. Nánival lejtett táncát a roppant melegség dacára is ismételnie kellett. Jól játszott *Kiss* Pista (Jozsi,) és gyönyörüen, érzessel énekelt népdalairért méltó tapsokat aratott. Nagy Gyula (Szepi), *Szekulics* Ida, (Róza) ki ügyesen mutatta be a tudákos falusi libát, és Vesselényi (Szilárd Péter). Az egész igen sikerült összhangzatos játék volt s nem ajánlhatjuk eléggé a direktornak, hogy megismételje a darabot, mely kuriozitásánál fogva bizonyára vonzerőt fog gyakorolni.

Hétfőn népelöadásul a „*Csikós*“ népszinmü adatott elö telt ház elött. Igen szépen emelte ki szerepének több vonásait, a csikósnak természet által beleojtott vadságát, de egyszersmind önfeláldozó és önzetlen nemességét *Kiss* Pista (Bandi) kit szép énekéért is többször megtapsoltak. Nemkevésbé *Sziklay* (Márton), ki szintén sikerülten mutatta be a puszták vad fiát s jóizü humorával ragadta el a közönséget. Csak *Halmay* ellen van kifogásunk, ki első sorban e szerepbe (Asztolf) sehogyan se illik bele s minden mozdulatából kitetszik a keresettség, de ügyetlenül használt keresettség. Másodsorban meg, ne sajnáljon egy kis fáradságot legalább kabátot váltani, mert bizony egy földes árhoz nem illik úgy az *utcai* portól lepett mindennapi öltönyben megjelenni a kedvesenél, de még az édes anyja vagy a jobbágyai elött sem.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátéffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hirdetmény. 3—1

Dr. Mikecz Ödönnek öreg Lakos Ferenc-féle **II. tized 28l. sz. háza eladó.** — Ugyancsak eladó ugyanannak öreg Lakos Ferenc-féle **4 hold nagyhegyi szőlője.** Értekezhetni a tulajdonossal.

14856/890. Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A Csongrádvármegye törvényhatósága kezelése alatt levő „Horgosi Kárász alapitvány“-nál árva nönövendekek számára megnyilt egy ösztöndijas helyre ezennel pályázat nyittatik.

Az alapitványi okirat szerint a 33.333 frt $33^1/_3$ krt tevő alapitványi tőke után az időnkénti kamatláb szerint befolyó kamatok négy egyenlő részre felosztva adományoztatnak Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése által legérdemesebbnek itélt két árva fiú és két árva leány növendékeknek.

Pályázók igazolni tartoznak:

1. hogy magyar nemzetbeli csongrádvármegyei illetőségűek;

2. hogy elemi tanulmányaikat befejeztek, és az elemi iskolán felül álló valalamely nyilvános hazai tanintézetnek vagy nevelő intézetnek növendékei;

3. hogy mint jeles tehetségű tanulók kellő erkölcsi viseletet és szorgalmat tanúsitottak;

4. elemi tanulmányaikat vegzett folyamodók által a községi tanitó vagy tanitói testület meghallgatásával az illető községi iskolaszék, az elemi iskolán felülálló tanintézetek növendékei által pedig az illető tanintézet igazgatósága részéről beállitandó bizonyitvány csatolandó, annak igazolásául, hogy folyamodó az ösztöndij elnyerésére érdemes.

Megjegyeztetik, hogy a néhai Horgosi Kárász Istvántól és Fáy Kunigundától negyedizig leszármazó utódok bár nem volnának is árvák, a mennyiben segélyre szorúlnak, az ösztöndij elnyerésében a mások felett elsőbbséggel birnak; megkivántatik azonban ezeknél is a jóviselet és a tanulmányokban legalább kielégitő elömenetel.

Egyébiránt a bővebb tájékozást nyujtó alapitványi okirat alólirt alispáni hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthető.

A fentiek értelmében szerkesztendő és hitelt érdemlő okmányokkal felszerelendő pályázati kérvények 1890. évi október 5-ig alólirt alispáni hivatalnál nyujtandók be.

Kelt Szentesen, 1890. évi auguszt. 6.

3—3 **Stammer Sándor.**
alispán.

336. sz./M. 890

Árlejtési hirdetmény.

Csongrádvármegye tekintetes közig. bizottságának f. évi július hó 30-án 634. sz. a. kelt végzése folytán a szentes-szarvasi törvényhatósági körúton u. n. ecseri templomromnál 2069 frt 92 kr. költséggel épitendő egy kettős útkaparói lakház biztositása céljából

1890 évi augusztos hó 25-én

délelőtt 10 órakor Szegeden a m. k. államépitészeti hivatal helyiségében (Posta-palota) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az 1884. évi XVII. t. c. 8 és 10. §§-ai valamint a volt földmivelés-, iparés kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak **46188/884.** számú rendelete 21. §§-ai értelmében képesitett s versenyezni óhajtó épitőmesterek felhivatnak, hogy fentirt összegnek megfelelő 5%-tóli bánatpénzzel felszerelt zártajánlataikat a versenytárgyalást megelőzőleg a fent nevezett hivatalhoz annyival inkább adják be, mert a később érkezettek tekintetbe nem fognak vétetni.

A terv, költségvetés és épitési feltételek a m. kir. államépitészeti hivatalnál Szegeden megtekinthetők.

Csongrádvármegyei m. k. államépitészeti hivatal.

Szeged, 1890. augusztus 16.

A hivatal főnöke:

2—1 CSABY ANDOR,
kir. főmérnök.

Kereset

Egy bankintezet keres mindenütt egyéneket, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladására. Igen előnyös jutalék feltételek.

Ajánlatok B. J. jegy alatt: GOLDBERGER A. V. hirdetési irodájához. Budapest, váczi-utca 9. sz. — intézendők. 6—3

Nyomatott a tulajdonos: „Szentes és Vidéke“ gyorssajtóján. 1890.